

BIỆN PHÁP GIÁO DỤC SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC MỎ - ĐỊA CHẤT PHÒNG, CHỐNG TÁC ĐỘNG CỦA THÔNG TIN SAI TRÁI TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG HIỆN NAY

**Trung tá, ThS Hoàng Xuân Trường
Khoa GDQP, Trường ĐH Mỏ - Địa chất**

Tóm tắt: Không gian mạng, internet, mạng xã hội đã mang lại rất nhiều thuận lợi cho sự phát triển của nước ta trong những năm gần đây. Bên cạnh đó, các thế lực thù địch, những kẻ cơ hội cũng lợi dụng không gian mạng để phát tán thông tin sai trái hòng thực hiện âm mưu chống phá cách mạng Việt Nam. Sinh viên, thế hệ tương lai của đất nước, là một trong những trọng tâm mà các thế lực thù địch, phản động hướng tới. Nghiên cứu này góp phần giúp sinh viên và các tổ chức, cá nhân trong trường đại học nhận diện, phòng, chống thông tin sai trái trên không gian mạng.

Keywords: Sinh viên, giáo dục sinh viên, thông tin sai trái, không gian mạng
Students, educate students, wrong information, cyberspace...

1. Đặt vấn đề

Thời gian qua, các thế lực thù địch, cơ hội chính trị triệt để lợi dụng Không gian mạng KGM để tiến hành “diễn biến hòa bình”, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ ta. Chúng thường xuyên đưa các thông tin sai trái (TTST), những luận điệu vu cáo, xuyên tạc trên KGM nhằm chống phá Đảng, Nhà nước. Sinh viên (SV), thế hệ tương lai của đất nước, là lực lượng đông đảo với nhiều hoài bão, ước mơ, hăng say học tập nghiên cứu, tích cực tham gia không gian mạng. Thông tin và TTST của các thế lực thù địch trên không gian mạng đã tác động không nhỏ đến tư tưởng, tình cảm, lòng tin của SV đối với Đảng, Nhà nước và chế độ XHCN ở nước ta. Do đó, giáo dục SV phòng, chống tác động của TTST trên KGM là yêu cầu cấp thiết, khách quan.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thông tin sai trái trên KGM

KGM máy tính (Cyberspace Network) gọi tắt là KGM là viết tắt của mạng lưới toàn cầu (World Wide Web, gọi tắt là Web hoặc www), là một không gian thông tin toàn cầu mà mọi người có thể truy cập (nghe, đọc và viết) qua các máy

tính nối với mạng Internet. Thành tựu của cuộc cách mạng công nghệ thông tin đã tạo ra KGM, internet, mạng xã hội rộng lớn và ứng dụng rộng rãi trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, cho phép người dùng giao lưu, chia sẻ, cập nhật thông tin, tri thức nhân loại, góp phần tích cực vào sự phát triển của xã hội Việt Nam văn minh, hiện đại, hội nhập. Tuy nhiên, KGM cũng tạo ra rất nhiều các nguy cơ, hiểm họa. Các thế lực thù địch, triệt để lợi dụng KGM, đặc biệt là các trang Web, Blog, Facebook ... để cổ súy “giá trị” văn hóa phương Tây; phát tán thông tin xuyên tạc gây mất niềm tin, kêu gọi biểu tình, kích động bạo loạn... gây tâm trạng bồn chồn, lo lắng, hoài nghi trong xã hội.

TTST trên KGM là những thông tin không đúng sự thật, được phát tán trên KGM, lan truyền đến các tầng lớp nhân dân nhằm xuyên tạc sự thật lịch sử, phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chống phá chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, bịa đặt, vu cáo, nói xấu lãnh tụ, chia rẽ đoàn kết nội bộ, tạo sự phân tâm trong xã hội, gieo rắc tâm lý hoài nghi, bi quan, dao động, mơ hồ, mất phương hướng chính trị của SV.

Theo thống kê từ WeareSocial và Hootsuite, người dùng Việt Nam dành trung bình tới 6 giờ 42 phút mỗi ngày để tham gia các hoạt động liên quan tới mạng Internet [1]. Vì vậy, KGM được các thế lực phản động, thù địch lựa chọn là chiến trường mới trong kỷ nguyên thông tin hiện nay bởi tính truyền tải nhanh, gần như tức thì. Các thế lực thù địch triệt để lợi dụng KGM để truyền bá những thông tin xấu độc, những bài viết với ngôn ngữ, luận điệu kích động, bóp méo sự thật, xuyên tạc đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước, phủ nhận thành tựu công cuộc đổi mới, thúc đẩy “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ ta trên mọi lĩnh vực. Cùng với đó, TTST trên KGM có diện tham chiếu rộng, dễ tạo hiệu ứng xã hội theo chiều rộng và chiều sâu. Các thế lực thù địch triệt để lợi dụng KGM tác động đến mọi tầng lớp nhân dân, làm ô nhiễm môi trường thông tin xã hội, gây mất ổn định an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội; ảnh hưởng tiêu cực đến tư tưởng chính trị, dư luận xã hội, gây hoang mang, dao động, làm giảm sút lòng tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa. Đặc biệt là, TTST trên KGM rất khó quản lý và kiểm soát. Các thế lực thù địch triệt để lợi dụng KGM tuyên truyền văn hóa phẩm đồi trụy, lối sống thực

dụng gây ảnh hưởng trực tiếp đến đạo đức, lối sống, nhân cách của cá nhân và cộng đồng xã hội. Từ đó, tác động mạnh đến chính trị, kinh tế, văn hóa, an ninh, quốc phòng...; dẫn đến mất phương hướng lựa chọn các giá trị, lối sống và niềm tin của một bộ phận không nhỏ những người thường xuyên tiếp cận với KGM.

Trường Đại học Mở- Địa chất là trường đại học kỹ thuật, đào tạo đa ngành. Phần đông SV trong trường là những thanh niên có cá tính mạnh, có nhiều hoài bão, ước mơ. Họ tham gia KGM, Internet, mạng xã hội với nhiều mục đích khác nhau nhưng chủ yếu để học tập online, nghiên cứu khoa học, cập nhật thông tin, làm quen, kết bạn, liên lạc với gia đình, bạn bè, chơi game online... KGM có thể cung cấp tối đa nhu cầu về thông tin cho SV để học tập, nghiên cứu khoa học và phát triển bản thân. Nhưng các thế lực phản động, thù địch, các phần tử cơ hội đã lợi dụng vào môi trường KGM để cung cấp những TTST với mục đích kích động, lôi kéo, dụ dỗ chống phá Đảng và Nhà nước. Chúng thường xuyên tung TTST bằng thủ đoạn gây nhiễu loạn thông tin, tăng tần suất TTST nhằm lôi kéo, dẫn dắt, định hướng nhận thức và hành động của SV, gây mất lòng tin vào sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước. Do vậy, việc giáo dục, tuyên truyền, định hướng cho SV có thói quen tích cực khi tham gia KGM để phòng, chống tác động của TTST trên KGM đối với SV là nhiệm vụ cấp bách hiện nay.

2.2. Biện pháp giáo dục SV trường Đại học Mở - Địa chất phòng, chống tác động của TTST trên KGM hiện nay

** Đổi mới phương pháp dạy học các môn khoa học xã hội và nhân văn theo hướng tăng tính thực tiễn, tính chiến đấu, tính phê phán.*

Các môn khoa học xã hội và nhân văn là nền tảng phát triển tư duy, các môn giáo dục về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Nắm vững kiến thức về các môn khoa học xã hội và nhân văn là công cụ để nhận diện, đấu tranh, phòng, chống TTST trên KGM hiện nay.

Từ thực trạng hoạt động dạy học các môn khoa học xã hội và nhân văn ở trường Đại học Mở - Địa chất; nhà trường cần tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học các môn khoa học xã hội và nhân văn theo hướng tăng tính thực tiễn, tính chiến đấu, tính phê phán. Khắc phục triệt để phương pháp dạy học một chiều, tăng

cường các phương pháp mở, hiện đại, tiên tiến, áp dụng những phương tiện kỹ thuật hiện đại vào giảng dạy. Đổi mới mạnh mẽ phương pháp theo hướng khuyến khích và tạo điều kiện cho người học trực tiếp tham gia vào các hoạt động trên lớp, thông qua đó để kích thích tính tích cực rèn luyện ngôn từ, cách luận chứng về một vấn đề, một nội dung cụ thể cho người học. Từng bước khắc phục tính đơn điệu của giảng dạy lý luận chính trị, vượt qua trình độ mô tả, bình giảng, nâng lên tầm phân tích, luận chứng, tổng kết, đề xuất các luận điểm được khảo sát, minh chứng trong thực tiễn, đề xuất các kiến giải, đưa ra những dự báo. Thực hiện tốt yêu cầu theo Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân đã xác định: “Phương pháp giảng dạy và học tập phải sinh động, mềm dẻo, có thực tiễn và phù hợp với từng cấp; tạo được sự hứng thú và có trách nhiệm cho người dạy và người học; người học thích học hơn, có trách nhiệm phải học; người dạy có hứng thú hơn, có trách nhiệm cao hơn”

** Tuyên truyền về mặt trái của tương tác thường xuyên trên KGM, bản chất, nguồn gốc, tính nguy hại của TTST trên KGM để nâng cao khả năng “đề kháng”, “miễn dịch” của SV trước tác động của TTST trên KGM*

Đối với SV, KGM là môi trường học tập, trao đổi, chia sẻ để gia tăng tri thức, phát triển phẩm chất, năng lực, trí tuệ. Nhưng nếu không cảnh giác, khi nghiện, phụ thuộc KGM, mạng xã hội, internet, nó sẽ trở thành thuốc độc hủy diệt tương lai SV cả về thể chất, tâm hồn, trí tuệ và nhận thức chính trị. Để khắc phục tình trạng này, thông qua nhiều cách thức, cần giáo dục, tuyên truyền mặt trái của tương tác thường xuyên trên KGM, bản chất, tính nguy hại của TTST trên KGM để nâng cao khả năng “đề kháng”, “miễn dịch” của SV. Các môn học hiện nay đều yêu cầu SV tương tác trên KGM để học tập, nhưng giảng viên phải lồng ghép trong đó nội dung tuyên truyền về mặt trái như: bệnh nghiện mạng xã hội, nghiện game online, nghiện truy cập internet đen, phản động, tác động tiêu cực của nó đến thể lực, ám thị về tinh thần, mất thời gian vô ích, bị dẫn dắt bởi trào lưu tư tưởng tiêu cực, TTST trên KGM ... xa rời thực tại cuộc sống, xa rời bản chất, nhu cầu, yêu cầu thực của xã hội, nhà trường, gia đình đang hằng ngày vận động, phát triển. Đồng thời, tuyên truyền về kỹ năng tổng hợp thông tin gia công

thành tri thức, thói quen truy cập những địa chỉ mạng internet hữu ích; kỹ năng nhận diện thông tin tuyên truyền, kích động, chống phá, lừa đảo thông qua giáo dục nguồn gốc, bản chất, tính chất, phương thức, thủ đoạn phát tán TTST trên KGM, đặc biệt ở thời điểm trước, trong, sau các sự kiện chính trị, quân sự, xã hội, kinh tế trọng đại của đất nước.

** Tạo môi trường hoạt động tích cực trên KGM cho SV trường Đại học Mở - Địa chất*

Việc tạo môi trường hoạt động tích cực trên KGM cho SV vừa giải quyết được nhu cầu học tập của SV, vừa tạo sân chơi cho SV giao lưu, chia sẻ, cống hiến. Nhà trường, Đoàn Thanh niên, Khoa, Bộ môn, Phòng, ban cần tạo các diễn đàn, tổ chức các cuộc thi, hội thi, trò chơi trên KGM để thu hút SV chia sẻ quan điểm, học tập, bình luận, phân tích những sự kiện chính trị, quân sự, kinh tế, xã hội ... Trên các diễn đàn, các cuộc thi, trò chơi yêu cầu đặt ra là khéo lồng ghép các nội dung về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước, lịch sử truyền thống, văn hóa dân tộc Việt Nam, luận điệu xuyên tạc, kích động của các thế lực thù địch, kiến thức về an toàn thông tin, an ninh mạng, an ninh tư tưởng, văn hóa. Thông qua, môi trường KGM tích cực sẽ thu hút, lôi kéo SV tham gia hạn chế tác động của TTST trên KGM và qua đó cụ thể hóa nguyên lý kết hợp giữa xây và chống, lấy cái tích cực đẩy lùi cái tiêu cực, lấy cái tốt đẩy lùi cái xấu.

** Xây dựng các “Câu lạc bộ chuyên gia” để nắm, xử lý, định hướng, dự báo xu thế TTST trên KGM*

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, sự phát triển như vũ bão của mạng internet và các ứng dụng trên đó, chủ nghĩa đế quốc, các thế lực phản động, thù địch và những công dân có nhận thức sai trái thường xuyên đăng tải TTST trên KGM hòng vụ lợi, chống phá Đảng, nhà nước, Quân đội, Công an với tần suất ngày càng tăng về số lượng, đa dạng về hình thức, thủ đoạn. Trong xã hội hiện đại, thời gian hoạt động của SV trên KGM rất lớn, để giúp SV liên tục, thường xuyên được nhìn thấy những thông tin chính thống, bản chất chống, phá, kích động, lôi kéo của TTST, cần phải xây dựng xây dựng các “Câu lạc bộ chuyên gia” để nắm, xử lý, định hướng, dự báo xu thế TTST trên KGM. Đội ngũ của những “Câu lạc bộ

chuyên gia” là những giảng viên, SV có bản lĩnh chính trị vững vàng, có năng lực phân tích, xử lý thông tin, định hướng tâm lý đám đông trên KGM. Hệ thống các “Câu lạc bộ chuyên gia” trong mỗi Bộ môn, Khoa, Viện, Phòng, Ban của nhà trường sẽ là những blogger, facebooker, ... thu hút sự theo dõi của SV, định hướng, dẫn dắt nhận thức của SV trước các luồng, dòng thông tin tích cực và tiêu cực trên KGM. Thông qua đó, cổ vũ lối sống tích cực, tinh thần và ngọn lửa đam mê trong học tập, nghiên cứu khoa học, phát triển nhân cách toàn diện cho SV.

3. Kết luận

TTST của các thế lực thù địch trên KGM luôn biến hoá khôn lường với nhiều âm mưu, thủ đoạn tinh vi, tác động không nhỏ đến tư tưởng, tình cảm, lòng tin của SV với Đảng, Nhà nước, Quân đội nhân dân và Công an nhân dân. Do đó, giáo dục SV phòng, chống tác động của TTST trên KGM hiện nay là vấn đề cần thiết và cấp bách.

SUMMARY

In recent years, cyberspace, Internet, social networks have brought about many advantages to the development of our country. In addition, hostile forces and opportunists have taken advantage of cyberspace to spread wrong information in order to conduct the sabotage conspiracy against Vietnamese revolution. Students, the future generation of the country, are one of the focal points of the hostile and reactionary forces. This research contributes to helping students, organizations and individuals in universities identify, prevent, and fight against wrong information in cyberspace.

Tài liệu tham khảo

1. Thu Anh (2019), 94% người dùng Internet ở Việt Nam sử dụng Internet hàng ngày, <https://baomoi.com/94-nguoi-dung-internet-o-viet-nam-su-dung-internet-hang-ngay/c/33283274.epi>.
2. Ban Chấp hành Trung ương (2014), Chỉ thị 39-CT-TW của Bộ Chính trị về tăng cường công tác bảo vệ chính trị nội bộ trong tình hình hiện nay, Hà Nội.
3. Ban Tư tưởng - Văn hóa Trung ương (2005), Nhận diện các quan điểm sai trái, thù địch, Hà Nội.
4. Quốc hội (2018), Luật An ninh mạng, Luật số: 24/2018/QH14 ngày 12 tháng 6 năm 2018.